

Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság  
8200 Veszprém, Megyeház tér 1.

Ügyszám: 02/324-2/2016.

## VESZPRÉM MEGYEI TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

### 2/2016. (X. 26.) határozata

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ntv.) 83. § (1) bekezdés c) pontjában és 89. § (2) bekezdésében megállapított hatáskörében eljárva a Dr. Udvarhelyi Miklós  
) ügyvéd által képviselt Z. I. V. Község Helyi Választási Bizottságának 25/2016.(X. 17.) HVB határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában meghozta a következő

#### **h a t á r o z a t o t:**

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság a Község Helyi Választási Bizottságának 25/2016.(X. 17.) HVB határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 5 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Győri Ítéltáblához (9021 Győr, Domb u. 1.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Veszprém Megyei Területi Választási Bizottságnál (8200 Veszprém, Megyeház tér 1., e-mail: [jegyzo@vpmegye.hu](mailto:jegyzo@vpmegye.hu)).

A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2016. október 31. napján 16.00 óráig megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője, vagy a jogi szakvizsgálattal rendelkező személy minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

#### **I n d o k o l á s**

Az ügyvédi képviselettel eljáró (a továbbiakban: szervező) 2016. május 24-én helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB). A Helyi Választási Iroda (a továbbiakban: HVI) Vezetője 1/2016. (V. 27.) számú határozatával az Ntv. 40. § (1)

bekezdése alapján elutasította a kérdést arra hivatkozással, hogy május 20-án már benyújtásra került népszavazási kezdeményezés más szervezőtől azonos tárgyú kérdésben, így a szervező beadványát nem terjesztette a HVB elé.

Ezt követően a szervező június 3. napján ismételten benyújtotta a kérdést, melyet a HVI Vezetője a 2/2016. (VI. 08.) számú határozatával – az 1. számú határozatában már ismertetett indokok alapján – ismételten elutasított.

A szervező a határozattal szemben határidőben kifogást nyújtott be, melyet a HVB a 22/2016. (VI. 15.) számú határozatával elutasított.

A HVB 22/2016. (VI. 15.) számú határozatával szemben a szervező a törvényes határidőben fellebbezést nyújtott be.

Ebben kérte a HVB határozatának megváltoztatását, és a HVB kötelezését arra, hogy az általa benyújtott népszavazási kérdés hitelesítését tűzze napirendjére és a kérdést hitelesítse.

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a fellebbezésben foglaltak és a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a HVB határozatát megváltoztatta, a szervező kifogásának részben helyt adott, és megállapította, hogy a HVI vezetőjének 2/2016. (VI. 08.) számú határozata jogszabálysértő, mert megsértette az Ntv. 40. (2) bekezdésében foglaltakat, elvonta a HVB azon hatáskörét, mely szerint a népszavazásra ismételten benyújtott kérdés hitelesítése tekintetében a döntés a HVB hatáskörébe tartozik. A TVB a jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől.

Ezt követően a HVB a 24/2016. (VI. 29.) számú határozatával a kérdés hitelesítését ismételten megtagadta. Szervező a határozattal szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, mely alapján a Törvényszék az .. számú végzésével az aláírásgyűjtő ívet hitelesítette.

A HVI vezető tájékoztatta szervezőt arról, hogy a népszavazás kezdeményezéséhez – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IV. 16.) önkormányzati rendelete értelmében – 109 választópolgár érvényes aláírása szükséges.

A szervező 2016. szeptember 5-én 1 db aláírásgyűjtő ívet adott le, melyen 5 db aláírás szerepelt. A HVB az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogszabályi rendelkezések alapján az ellenőrzést lefolytatta és 25/2016. (X. 17.) számú határozatában megállapította, hogy az érvényes aláírások száma 5 db, mely azonban nem éri el a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges, az önkormányzati rendelet alapján kiszámított 109 db számot, ezért helyi népszavazás kezdeményezésére nem kerülhet sor.

A HVB a határozat indokolásában arra hivatkozott, hogy az Ntv. 34. § (1) bekezdés c) pontja alapján a helyi népszavazást az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár kezdeményezheti, mely esetében a 438 fő választópolgár 25 %-a, vagyis 109 fő. E jogszabályhely nem tesz különbséget a területrészt átcsatolásakor a kezdeményezőkre vonatkoztatva, nem rögzíti azt, hogy az átcsatolással érintett választópolgárok meghatározott %-a kezdeményezhet. Ezen álláspontjukat támasztja alá Államtitkár állásfoglalása is, mely ugyan joghatás kiváltására nem alkalmas, de a HVB álláspontjával azonos véleményt tartalmaz.

A HVB határozat ellen a szervező – ügyvédje útján – 2016. október 22. napján fellebbezést nyújtott be, melyben kérte – a határozat jogszabálysértő voltára tekintettel – a határozat megváltoztatását és annak megállapítását, hogy a 2016. szeptember 5-én benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő érvényes aláírások száma elérte a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot. Kérte továbbá, hogy a TVB kötelezze a HVB- elnökét arra, hogy az aláírások ellenőrzésének eredményéről tájékoztassa a község polgármesterét.

Indokolásul az alábbiakat adta elő:

A HVB döntése sérti a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 102. § (3) bekezdését, az Ntv. 35. § (1) bekezdés a) pontját és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 1. § (2) bekezdését, a Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IV. 16.) önkormányzati rendeletét, valamint ellentétes az általános bírósági joggyakorlattal is.

Hivatkozott még arra, hogy a Mötv. 101. §-a szerint az érintett képviselő-testületek megállapodhatnak egymással határos területrész átadásáról, átvételéről vagy cseréjéről. A Mötv. 102. § (3) bekezdése szerint lakott területrész átadása esetén az ott lakó választópolgárok – helyi népszavazással kinyilvánított –többségi támogatása szükséges a megállapodáshoz.

A szabályozás tehát egyértelmű a tekintetben, hogy a népszavazáson a lakott területrészen élő választópolgárok vesznek részt. Választópolgárnak az minősül, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó lehet. A választópolgár lakóhelyén szavazhat.

Fentiek szerint a területrész átadásáról szóló népszavazáson a területrészen állandó lakcímmel rendelkező választópolgárok vesznek részt. Fenti álláspont kitűnik a bírósági joggyakorlatból és más választási bizottság joggyakorlatából is.

A fellebbező szervező a fellebbezéséhez mellékletben csatolta Budapest Főváros XIII. kerületi HVB 1/2013. (VIII. 25.) számú határozatát, melyben megállapították a választásra jogosultak számát 3 főben, melyből 2 fő adta le szavazatát, a népszavazás így érvényes és eredményes volt.

Csatolta továbbá a BH 2005/57. számú jogeset leírását, mely hasonló ügyben született, tartalmazva azt, hogy a területrész átadásáról szóló népszavazáson azok a választópolgárok vettek részt, akik az adott településrészen a népszavazással érintve voltak.

Mindezekből az következik, hogy ha a területrész átadásáról szóló népszavazáson szavazni csak a településrész polgárai jogosultak, akkor kizárólag a területrészen nyilvántartásba vett választópolgárok tekintetében vizsgálható a számarány a népszavazás elrendeléséhez szükséges mennyiségű aláírás tekintetében.

Fentiek alapján az érintett területrészen lakó 7 főt figyelembe véve a kezdeményezéshez szükséges aláírások száma 2 db a Község önkormányzati rendelete értelmében. Az aláírásgyűjtő íven 5 fő aláírása szerepel, így a HVB megfellebbezett döntése jogszabálysértő, mivel az érvényes aláírások száma elérte a népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés nem alapos a következő jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az alábbi indokok alapján:

Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

Az Ntv. 34. §-a a következők szerint rendelkezik:

- „34. § (1) Helyi népszavazást kezdeményezhet
- a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,
  - b) a képviselő-testület bizottsága,
  - c) az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.
- (2) A képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.”

Az aláírások ellenőrzésével kapcsolatosan az Ntv. 47. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

- „47. § (1) A szervező az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítési záradékkal történő ellátását követő harminc napon belül, egy alkalommal nyújthatja be a helyi népszavazás kifizetésére irányuló állampolgári kezdeményezés aláírásgyűjtő íveit a helyi választási bizottsághoz az aláírások ellenőrzése céljából.
- (2) A késedelmesen, pótlólag, valamint a nem a szervező által benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő aláírás érvénytelen.”

A 49. § (1) bekezdése szerint a HVB gondoskodik az aláírások ellenőrzéséről. A (4) bekezdés szerint az aláírások ellenőrzését addig kell folytatni, amíg bizonyossá nem válik, hogy az érvényes aláírások száma a választópolgárok helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számát eléri vagy az alatt marad.

Az 50. § kimondja, hogy:

- „50. § Ha az érvényes aláírások száma eléri a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot, az aláírások ellenőrzésének eredményéről - az azt megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül - a helyi választási bizottság elnöke tájékoztatja a polgármestert.”

A helyi népszavazás kötőerejéről az Ntv. így rendelkezik:

- „59. § A helyi népszavazás érvényes, ha a választópolgárok több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.
60. § (1) A képviselő-testület - ha a helyi népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet - köteles a helyi népszavazás napjától számított száznolcvan napon belül az érvényes és eredményes helyi népszavazás döntésének megfelelő rendeletet megalkotni vagy határozatot hozni.
- (2) Az érvényes és eredményes helyi népszavazással hozott döntés a képviselő-testületre a helyi népszavazás napjától - ha a helyi népszavazás rendeletalkotási kötelezettséget keletkeztet, a rendelet kihirdetésétől - számított egy évig kötelező.”

A Möt. a területrészt átadásával kapcsolatosan az alábbiak szerint rendelkezik:

- „101. § Az érintett képviselő-testületek megállapodhatnak egymással határos területrész átadásáról, átvételéről vagy cseréjéről (a továbbiakban együtt: területrész átadása).
102. § (1) Az érintett képviselő-testületek a területrész átadását előkészítő bizottság javaslata alapján előzetes megállapodást köthetnek az átadandó területrész területéről és határaitól, a vagyont megosztásáról.
- (2) A lakott területrész átadásának kezdeményezése esetén az érintett képviselő-testületek együttes ülésen legalább háromtagú, területrész átadását előkészítő bizottságot választanak települési képviselőkkel, valamint más választópolgárokkal. Az előkészítő bizottság tagjainak több mint felét a lakott területrészen lakó települési képviselők vagy választópolgárok közül kell megválasztani. A

*bizottság elnökének és tagjainak megválasztásához a képviselő-testületi tagok több mint felének igen szavazata szükséges.*

*(3) Lakott területrész átadása esetén az ott lakó választópolgárok - helyi népszavazással kinyilvánított - többségi támogatása szükséges a megállapodáshoz.*

*(4) A képviselő-testületek - az előzetes megállapodásnak megfelelően - a lakott területrész átadásáról, annak részletes feltételeiről a helyi népszavazást követő kilencven napon belül állapodnak meg. Megállapodás hiányában az érintett képviselő-testület keresete alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság - soron kívül - dönt. Döntése a megállapodást pótolja.*

*(5) Lakott területrész átadása nem tagadható meg, ha a képviselő-testületek előzetes megállapodást kötöttek és az átadással a területrész választópolgárainak többsége helyi népszavazás során egyetértett.*

*(6) Külterületi lakott területrész átadására a lakott területrészeire vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni."*

A Möt. 101. §-a szerint a területrész átadásának kezdeményezése és az ezzel kapcsolatos megállapodás megkötése a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Ezen hatáskörbe tartozó ügyről az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése szerint helyi népszavazást lehet tartani.

Amennyiben a lakott területrész átadását nem a képviselő-testület határozza el egy megállapodás elfogadásával, hanem azt a választópolgárok akarják, akkor ennek a népszavazásnak a tárgya a lakott területrész átadásával kapcsolatos képviselő-testületek közötti megállapodás megkötése lehet.

Az Ntv. 34. § (1) bekezdés c) pontja rendelkezése értelmében az egész település választópolgárainak számát kell figyelembe venni. Jelen esetben település összes választópolgárának 25 %-a, tehát 109 fő kezdeményezheti a népszavazást, ebben az esetben a képviselő-testület köteles azt elrendelni. A helyi népszavazás pedig érvényes és eredményes lesz, ha a választópolgárok több mint fele érvényesen szavazott és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott. Az érvényes és eredményes helyi népszavazással hozott döntés a képviselő-testületre kötelező.

Ezt követően kerülhet sor a képviselő-testületek közötti, területrész átadására vonatkozó megállapodásra, mely – a Möt. 102. § (3) bekezdése értelmében – akkor lesz érvényes, ha a megállapodást az érintett területrészen lakó választópolgárok helyi népszavazáson többséggel támogatják.

Mindezeket összegezve tehát megállapítható, hogy lakott területrész átadásához választópolgári kezdeményezés esetén két népszavazás megtartása szükséges. Az első népszavazás kezdeményezéséhez az Ntv. 34. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel az egész település igazgatási területe, az ahhoz tartozó valamennyi választópolgár számát figyelembe kell venni az önkormányzati rendeletben meghatározott %-os mérték kiszámításánál.

A második népszavazás során pedig csak az érintett területrészen lakó választópolgárok szavazhatnak a területrész átadásáról, amely a képviselő-testületek közötti megállapodás érvényességéhez szükséges.

Ami pedig a szervező jogi képviselője által csatolt jogesetek leírását illeti, a TVB szerint egyik eset sem releváns jelen – a területrész átadására vonatkozó – helyi népszavazás kezdeményezése vonatkozásában az alábbiak miatt:

A Főváros XIII. kerületi HVB határozata csak a helyi népszavazás érvényességét és eredményét állapította meg. A BH 57/2005. számú jogeset a megállapodás érvényességéhez szükséges népszavazással kapcsolatos. A korábban hatályban volt, a helyi önkormányzatokról


szóló 1990. évi LXV. tv. 56. § (2) bekezdése is úgy rendelkezett, ahogy a Mötv. 102. § (3) bekezdése, tehát a megállapodáshoz a lakott területrészen lakó választópolgárok népszavazással kinyilvánított többségi támogatása volt szükséges.

Fenti indokok alapján a TVB a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Megjegyzi még a TVB, hogy az Ntv. 56. § (1) bekezdése értelmében az aláírások ellenőrzésével kapcsolatos jogorvoslat benyújtására rendelkezésre álló határidő – a 25/2016. (X. 17.) HVB határozatban foglaltakkal ellentétben nem október 22. napján 16.00 órakor, hanem – október 24. napján 16.00 órakor járt le. A határozat elleni fellebbezés határidőben, október 22. napján benyújtásra került, így ez az ügy érdemére nem hatott ki.

A határozat az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésén, a Ve. 231. § (4) bekezdésén, (5) bekezdés a) pontján, 222. § (1) bekezdésén, 223. §-án, 224. §-án, 229. § (1) bekezdésén, az Ntv. 1. § (1) bekezdésén, 34. § (1) bekezdés c) pontján, 56. § (1) bekezdésén, 83. § (1) bekezdés c) pontján, 89. § (1) és (2) bekezdésén, a Mötv. 101. és 102. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdés s) pontján, valamint a Legfelsőbb Bíróság 2/2010. (III.23.) közigazgatási jogegységi határozatán alapul.

2016. október 26.

  
**Dr. Beregi Zoltán**  
a Területi Választási Bizottság  
elnöke